

Folyóiratszemle •A térkép alatti város

BudaPesti Negyed

1994/5. szám

A BudaPesti Negyed című, negyedévenként megjelenő folyóirat legutóbbi számának hívó szava az "underground". A szó legközelebbi és legtávolabbi jelentéstartományait egyaránt idézve.

Az olvasó ugyanis a folyóirat hasábjain – mintegy a felszín alatt sétálva – eljut az egykori kéregvasút különböző színhelyeire éppúgy, mint csak a legendákban létező Köztársaság téri kazamatákhoz, vagy az újonnan épített metrórendszer útvesztőjéhez. Azután (minthogy az értelmezés lehetősége egyre bővül) Csizmadia Ervin kalauzolásával betekintést nyerhetünk a demokratikus ellenzék földalatti életének krónikájába, az induló Beszélő, a Charta '77, a Napló és a Bibó-emlékkönyv körüli "egyházon" és pártházon, belüli csatákba, ezek elágazásaiba. Az utak – a későbbi fejlemények ismeretében biztonsággal mondhatjuk – a föld felé vezetnek, a második nyilvánosságból megteremtődött a szabad sajtó, az ellenzéki csoportosulások egy része a ma ismert parlamenti pártokban fogalmazta meg magát.

Ám mit kezdünk Diósi Ágnes kiváló és voltaképp szépirodalmi teljesítményként is értékelhető Hol lesz majd lakóhelyük? című tanulmányával? Az ismert szociológus, a magyarországi szegénység kutatója, ismét saját terepén mozog, de ahova elvezet, a társadalom mélyvilága, a föld felszínén, sőt az orrunk előtt van. A hajléktalanok, a munkanélküliek, a végképp vegetációra ítélték tízezrei közül kevesen húzódnak meg a főváros barlangrendszereiben, anyaotthonaiban, átmeneti szállásain, egyházi menhelyein. A szociális gondozás eseti szépségtapasz szerencsésen kiválasztott megváltottakkal és fanatikusan elkötelezett megváltókkal. Csak épp a társadalmi bajokat nem képes megoldani. Igaz, nem is ez a feladata. Diósi Ágnes néhány sorstragédia-szerű esettanulmányt is közread; hatásukban éppoly sokkolóak, mint annak idején Konrád Látogatója volt. Ha már a szépirodalomnál tartunk, a folyóirat szerkesztői három szépirodalmi alkotást is beválogattak, Déry Tibor, **Eörsi István** és Szép Ernő tollából.

• V. Bálint Éva